

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Βιωσιμότητα των τροφίμων, διεθνείς σχέσεις
Στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΠΑΤΑΛΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΓΔ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (SANTE)

Υβριδική μορφή

7 Νοεμβρίου 2023

Πρόεδρος (1): κ. Klaus Berend, ΓΔ SANTE

Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όργανα της ΕΕ (9): ΓΔ SANTE, ENV, AGRI, RTD, JRC, ESTAT, ΕΟΠ (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος), ΕΑΣΜΕ (Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις), ΕΟΚΕ (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή), ΕτΠ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών)

Εκπροσωπούμενα κράτη μέλη (23) AT, BE, BG, CZ, DK, EL, EST, FI, FR, DE, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI, ES

Οργανισμοί του ιδιωτικού τομέα (39): ΕΓΕΚ (Ευρωπαϊκό Γραφείο Ενώσεων Καταναλωτών), ΜΠΟΡΟΥΜΕ, COPA COGECA (COPA COGECA— Η φωνή των Ευρωπαίων αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών), CTC [Clean Technology Centre, Κέντρο Καθαρής Τεχνολογίας (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Munster)], Consorzio Bestack, DUH (Deutsche Umwelthilfe e.V.), ECSLA (European Cold Storage and Logistics Association, ευρωπαϊκή ένωση ψυκτικών αποθηκών και εφοδιαστικής), EFFPA (European Former Foodstuff Processors Association, ευρωπαϊκή ένωση μεταποιητών πρώην τροφίμων), EuroCommerce (ευρωπαϊκή οργάνωση που εκπροσωπεί τον τομέα λιανικού και χονδρικού εμπορίου), EuroCoop (Ευρωπαϊκή Κοινότητα Συνεταιρισμών Καταναλωτών), EUPPA (European Potato Processors' Association, ευρωπαϊκή ένωση μεταποιητών πατάτας), Europatat (European Potato Trade Association, ευρωπαϊκή ένωση εμπόρων πατάτας), FEBA (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων), FoodCloud, FoodServiceEurope, FOODWIN (Food Waste Innovation Network, δίκτυο καινοτομίας για τα απόβλητα τροφίμων), Freshfel Europe, EUCOFEL (ευρωπαϊκός εμπορικός σύνδεσμος οπωροκηπευτικών), Ίδρυμα Azti (Fundación AZTI — AZTI Fundazioa), HOTREC (ξενοδοχεία, εστιατόρια και καφέ στην Ευρώπη), HUA (Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο), HFBA (Hungarian Food Bank Association, ένωση συγγρικών τραπεζών τροφίμων), Independent Retail Europe, IFWC (International Food Waste Coalition, διεθνής συμμαχία για τη σπατάλη τροφίμων), Last Minute Market, Les Restos du Coeur, MATVETT-NORSUS-NOFIMA CONSORTIUM, Rabobank, Regal Normandie, SWF (Stop Wasting Food Movement, κίνημα κατά της σπατάλης τροφίμων), Too Good To Go, Venturis Horeca, WUR (Πανεπιστήμιο και ερευνητικό κέντρο

του Wageningen), WRAP (Waste & Resources Action Program, πρόγραμμα δράσης για τα απόβλητα και τους πόρους), World Union of Wholesale Markets (WUWM), Zero Waste Scotland.

Άλλοι δημόσιοι οργανισμοί (5): ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης), FAO (Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών), UNEP (Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον).

Παρατηρητές (1): OXI

Κοινή συνεδρίαση της πλατφόρμας της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων (FLW) και της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών

1. Υποδοχή και εισαγωγή στη συνεδρίαση υποβολής παρατηρήσεων από τον πρόεδρο: Klaus Berend, διευθυντής, Ασφάλεια των τροφίμων, βιωσιμότητα και καινοτομία

Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης καλωσορίζοντας τους συμμετέχοντες στην κοινή συνεδρίαση της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών και των μελών της πλατφόρμας της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων (FLW). Ο πρόεδρος ευχαριστεί τα μέλη της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για την παροχή συστάσεων που θα συμβάλουν στην εντατικοποίηση της δράσης κατά της σπατάλης τροφίμων στην ΕΕ. Ο πρόεδρος αναφέρεται στην έκδοση, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, της νομοθετικής πρότασης για τον καθορισμό στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων που πρέπει να επιτευχθούν από τα κράτη μέλη έως το 2030 και στη δημοσίευση έκθεσης για τους πολίτες μαζί με την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση. Στην έκθεση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την άποψή της σχετικά με τις συστάσεις των πολιτών και αναφέρθηκε στον τρόπο με τον οποίο οι συστάσεις αυτές θα στηρίζουν το γενικό έργο της για τη σπατάλη τροφίμων και θα χρησιμεύσουν ως οδηγός για να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους μελλοντικούς στόχους.

2. Εισαγωγή από τον συντονιστή

Ο συντονιστής καλωσορίζει τους συμμετέχοντες που λαμβάνουν μέρος διαδικτυακά και στις Βρυξέλλες και παρουσιάζει την ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης.

3. Εισαγωγικές παρατηρήσεις (βίντεο) της Sandra Gallina, γενικής διευθύντριας, ΓΔ Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

Στις εισαγωγικές παρατηρήσεις της, η γενική διευθύντρια κα Gallina αναλύει τη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τονίζει τη σημασία των συστάσεων των πολιτών για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων στην ΕΕ. Οι συστάσεις των πολιτών αντικατοπτρίζονται στους δεσμευτικούς στόχους που προτείνονται στη νομοθετική πρόταση, η οποία, όταν εγκριθεί, θα απαιτήσει από τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή όλων των βασικών παραγόντων στην ανάληψη δράσης για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων και παρέχοντας στήριξη για την αλλαγή της συμπεριφοράς των καταναλωτών. Επισημαίνει την έκκληση των πολιτών για τη δημιουργία δίκαιης και ισότιμης αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και τη στήριξη της δωρεάς τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και τη σημασία της παρακολούθησης της σπατάλης τροφίμων και της ενθάρρυνσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων να αναλάβουν δεσμεύσεις για μείωση της σπατάλης τροφίμων μέσω, μεταξύ άλλων, του κώδικα δεοντολογίας για υπεύθυνες επιχειρηματικές και εμπορικές πρακτικές στον τομέα των τροφίμων.

4. Παρατηρήσεις της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας

Ο Richard Kühnel, διευθυντής, Αντιπροσώπευση και Επικοινωνία στα κράτη μέλη, επισημαίνει την αξία αυτής της κοινής συνεδρίασης ως ευκαιρίας για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα μέλη της πλατφόρμας να διατυπώσουν παρατηρήσεις προς τους πολίτες σχετικά με τις συστάσεις τους. Ο R. Kühnel αναφέρει ότι η προετοιμασία του επόμενου γύρου των ομάδων πολιτών βρίσκεται σε εξέλιξη και ενημερώνει ότι η πλατφόρμα συμμετοχής των πολιτών θα είναι σύντομα διαθέσιμη στο διαδίκτυο.

5. Παρουσίαση των συστάσεων της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων και ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη της ομάδας (θεματική ενότητα I: Συνεργασία στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων: Από το αγρόκτημα στο πιάτο) ([PDF](#))

Εκπρόσωποι της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών που εργάστηκαν για τη θεματική ενότητα I παρουσιάζουν [τις συστάσεις 1-7](#) και ακολουθεί ανταλλαγή απόψεων με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων – SANTE και ΓΔ Γεωργίας – AGRI), του γαλλικού Υπουργείου Γεωργίας και Επισιτιστικής Κυριαρχίας, της COPA COGECA και της FEBA.

Η ΓΔ SANTE ευχαριστεί τους πολίτες για τις συστάσεις τους, ζητώντας την ενεργό συμμετοχή όλων των παραγόντων στην πρόληψη της σπατάλης τροφίμων και την ενίσχυση της συνεργασίας σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Στις υποχρεώσεις που ορίζονται στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα αντικατοπτρίζεται μια τέτοια ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία επαναλαμβάνεται και στη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων. Η ΓΔ SANTE υποβάλλει παρατηρήσεις σχετικά με τις συστάσεις των πολιτών, εστιάζοντας στις συστάσεις 3, 4, 5 και 6.

Στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα (οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα) απαιτείται ήδη από τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τη δωρεά τροφίμων και η νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να δώσει περαιτέρω ώθηση και στήριξη για την πρακτική αυτή σε ολόκληρη την ΕΕ, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στη διάθεση πλεονασμάτων τροφίμων σε όσους έχουν ανάγκη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει παράσχει επίσης χρηματοδοτικές επιχορηγήσεις (δράσης) στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών Τροφίμων (FEBA), στο πλαίσιο του προγράμματος για την ενιαία αγορά, για τη στήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων των τραπεζών τροφίμων. Όσον αφορά τη διευκόλυνση της ανταλλαγής δεδομένων και βέλτιστων πρακτικών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξηγεί ότι η πλατφόρμα της ΕΕ για την FLW και ένα δίκτυο ψηφιακών πόρων, ο [κόμβος της ΕΕ για την πρόληψη της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων](#), δημιουργήθηκαν για να καλύψουν αυτήν την ανάγκη. Επιπλέον, το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο αξιολόγησης για να βοηθήσει όλους τους παράγοντες να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα των πρωτοβουλιών πρόληψης της σπατάλης τροφίμων, συμπεριλαμβανομένου ενός υπολογιστή για τον ποσοτικό προσδιορισμό των σχετικών επιπτώσεων. Δίκτυα πόλεων, όπως το EUROCITIES, το σύμφωνο του Μιλάνου για την αστική διατροφική πολιτική, και το ICLEI (Τοπικές Αρχές για την Αειφορία) εφαρμόζουν διάφορα προγράμματα μεταξύ ομοτίμων που απευθύνονται στις πόλεις. Όσον αφορά τα δεδομένα σχετικά με τα επίπεδα σπατάλης τροφίμων, η νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρακολουθούν τα επίπεδα σπατάλης τροφίμων σε κάθε στάδιο του εφοδιασμού τροφίμων σύμφωνα με κοινή μεθοδολογία μέτρησης, και να υποβάλλουν τις διαπιστώσεις τους στη Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ, την EUROSTAT. Τέλος, η συμμετοχή των πολιτών είναι ένα θέμα που μπορεί να συμπεριληφθεί στο θεματολόγιο της πλατφόρμας της ΕΕ για την FLW στο μέλλον, ώστε τα μέλη να μπορούν να ανταλλάσσουν απόψεις και διδάγματα από την πείρα που αποκομίζουν.

Η ΓΔ AGRI ευχαριστεί επίσης τους πολίτες για τις συστάσεις τους και παρατηρεί ότι οι συστάσεις 1, 2 και 7 των πολιτών αφορούν γενικότερα τη βιωσιμότητα των τροφίμων και ότι η σύνδεση μεταξύ τοπικών, εποχικών και βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού με τη μείωση της σπατάλης τροφίμων δεν έχει

ακόμη αποδειχθεί αυτή καθαυτή. Οι συστάσεις των πολιτών αντικατοπτρίζουν το γενικότερο σκεπτικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη βιωσιμότητα των τροφίμων, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές διαστάσεις. Η ΓΔ AGRI υπενθυμίζει τη σημασία των κανόνων της εσωτερικής αγοράς και της ενθάρρυνσης περιφερειακών προγραμμάτων, εδαφικών μέτρων και συστημάτων τροφίμων. Η ΓΔ AGRI αναφέρει ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν συμπεριλάβει τη στήριξη για τις τοπικές αγορές και τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού στα εθνικά στρατηγικά τους σχέδια στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και επισημαίνει ότι δεν υπάρχει επιχειρησιακός δείκτης στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ που να καθιστά δυνατή την παρακολούθηση των προσπαθειών για τη μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων. Η ΓΔ AGRI τονίζει ότι κάθε παράγοντας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων πρέπει να αναλάβει τον ρόλο του, επισημαίνοντας ότι οι προτεινόμενοι στόχοι μείωσης της σπατάλης τροφίμων δεν περιλαμβάνουν επί του παρόντος την πρωτογενή παραγωγή. Αναφερόμενη στις συστάσεις 5 και 6, η ΓΔ AGRI τονίζει τη σημασία της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στην ανάπτυξη της πολιτικής της ΕΕ για τα τρόφιμα και τη γεωργία, δηλώνοντας ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δρομολογήσει στρατηγικό διάλογο για τη συζήτηση του μέλλοντος της γεωργίας στην ΕΕ. Αναφερόμενη στη σύσταση σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (ΑΘΕΠ), η ΓΔ AGRI ενημερώνει ότι οι ΑΘΕΠ παρακολουθούνται στενά από τις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και ότι η παροχή στήριξης για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής ισχύος των γεωργών με άλλους παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων αποτελεί το σκεπτικό για τη χορήγηση στους γεωργούς εξαιρέσεων από τους κανόνες ανταγωνισμού, την εκπόνηση συμφωνιών βιωσιμότητας και άλλα μέτρα που λαμβάνονται για τη στήριξη των οργανώσεων παραγωγών. Συνοπτικά, οι συστάσεις των πολιτών συνάδουν τόσο με τα τρέχοντα όσο και με τα μελλοντικά σχέδια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το γαλλικό Υπουργείο Γεωργίας και Επισιτιστικής Κυριαρχίας ευχαριστεί τους πολίτες για το έργο τους και τις συστάσεις τους που στηρίζουν τους προσανατολισμούς που ελήφθησαν σε εθνικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά την εδαφική διάσταση. Στη Γαλλία, μέσω της δημιουργίας «εδαφικών σχεδίων για τα τρόφιμα», παρέχεται στήριξη για την εγκατάσταση των γεωργών, των βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού και την παροχή βιώσιμων τροφίμων υψηλής ποιότητας στα κυλικεία. Επί του παρόντος, υπάρχουν 430 τέτοια σχέδια, τα οποία έχουν εκπονηθεί μέσω συλλογικής δράσης, και η πρόληψη της σπατάλης τροφίμων αποτελεί μία από τις διαστάσεις που εξετάζονται. Επιπλέον, υπάρχουν δίκτυα τα οποία επικεντρώνονται πλήρως στην πρόληψη της σπατάλης τροφίμων στη Γαλλία (REGAL). Όσον αφορά τα οικονομικά κίνητρα για τη δωρεά τροφίμων, οι δημοσιονομικοί κανόνες στη Γαλλία επιτρέπουν πιστώσεις του φόρου εταιρειών έως και 60 % επί της καθαρής λογιστικής αξίας των τροφίμων που προσφέρονται ως δωρεά. Επιπλέον, η νομοθεσία απαιτεί από ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη να συνάπτουν συμφωνίες εταιρικής σχέσης με τράπεζες τροφίμων για τη δωρεά πλεονάσματος τροφίμων, καθώς και σχέδιο διαχείρισης για τη διασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων που προσφέρονται ως δωρεά. Το γαλλικό Υπουργείο τονίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης σχετικά με την κατανάλωση υγιεινών εποχικών προϊόντων, δηλώνοντας ότι η εκπαίδευση σχετικά με τα τρόφιμα και τη γεύση περιλαμβάνεται στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών και ότι η αναγραφή πληροφοριών σχετικά με την εποχικότητα των φρούτων και λαχανικών μπορεί στο μέλλον να απαιτείται σε καταστήματα επιφάνειας άνω των 400 m².

Η **COPA COGECA** ευχαριστεί τους πολίτες για τις ολοκληρωμένες συστάσεις και επισημαίνει ότι οι πολίτες έχουν αναγνωρίσει ότι η σπατάλη των τροφίμων που παράγουν δεν είναι προς το συμφέρον των γεωργών και ότι παρατηρείται ανισορροπία ισχύος στην αγορά. Όσον αφορά τη σύσταση 1, η COPA COGECA εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προτάσεις που διατυπώθηκαν για την ενδυνάμωση των παραγωγών και τη μείωση της ανισορροπίας ισχύος στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων μέσω της παρακολούθησης και της καλύτερης επιβολής της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Η COPA COGECA εκφράζει ανησυχίες όσον αφορά τη σύσταση για χρήση του

πλησιέστερου παραγωγού, καθώς αυτό μπορεί να αντιβαίνει στους κανόνες ανταγωνισμού και να μην αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η COPA COGECA εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προσπάθειες προώθησης της άμεσης πώλησης «άσχημων» φρούτων και λαχανικών και τονίζει τη σημασία των προτύπων εμπορίας, τα οποία αποτελούν την «κοινή γλώσσα» της αγοράς, εξασφαλίζοντας υψηλή ποιότητα και αποφεύγοντας στρεβλώσεις της αγοράς, και διευκρινίζει ότι τα πρότυπα αυτά δεν ισχύουν για τις άμεσες πωλήσεις. Η COPA COGECA παρουσιάζει παραδείγματα πρωτοβουλιών στις οποίες συμμετέχουν γεωργοί και γεωργικοί συνεταιρισμοί, όπως ένα συγγραφικό πιλοτικό πρόγραμμα, το οποίο συνδέει την συγγραφική ένωση τραπεζών τροφίμων με τη χονδρική αγορά της Βουδαπέστης προκειμένου να βρεθούν αγορές για τα «άσχημα» φρούτα και λαχανικά. Παρόμοιο έργο υπάρχει στις Κάτω Χώρες, όπου τα «άσχημα» φρούτα και λαχανικά μετατρέπονται σε μεταποιημένα τρόφιμα. Όσον αφορά τη σύσταση 2, η COPA COGECA υποστηρίζει την προώθηση τοπικών προϊόντων, καθώς με τον τρόπο αυτόν οι γεωργοί έρχονται πιο κοντά στους καταναλωτές και αυξάνεται η αναγνώριση της αξίας των τροφίμων (τέτοια έργα υπάρχουν στην Ιταλία, την Αυστρία, τη Φινλανδία κ.λπ.). Όσον αφορά τη σύσταση 7, η COPA COGECA τονίζει την ανάγκη να καθοριστεί η έννοια των εποχικών και τοπικών τροφίμων.

Η **FEBA** ευχαριστεί τους πολίτες για τις συστάσεις τους και εστιάζει στη δωρεά τροφίμων, ιδίως σε ένα πλαίσιο όπου η δωρεά πλεονασμάτων τροφίμων μειώνεται, παρότι υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για τρόφιμα από φιλανθρωπικές οργανώσεις λόγω του αυξανόμενου αριθμού ατόμων που έχουν ανάγκη, και το λειτουργικό κόστος των τραπεζών τροφίμων αυξάνεται (λόγω του πληθωρισμού και του αυξημένου ενεργειακού κόστους που συνδέεται με τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας). Οι τράπεζες τροφίμων αντιμετωπίζουν πολλούς από τους τομείς που επισημαίνονται στις συστάσεις των πολιτών, ιδίως την ανάγκη για χρηματοδοτική στήριξη, ψηφιακά εργαλεία και συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων. Οι συστάσεις των πολιτών κοινοποιήθηκαν και συζητήθηκαν στο δίκτυο, διοργανώθηκαν ανταλλαγές μεταξύ ομοτίμων για την ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με τις εθνικές πολιτικές, ενώ πραγματοποιήθηκαν επίσης επισκέψεις για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων με τράπεζες τροφίμων εκτός ΕΕ (π.χ. Μολδαβία). Η FEBA διοργάνωσε επίσης συνεδρίαση των μελών της σχετικά με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Δουβλίνο. Η FEBA διαβεβαιώνει επίσης τους πολίτες ότι οι εργασίες για τη διευκόλυνση της δωρεάς τροφίμων βρίσκονται σε εξέλιξη και θα συνεχιστούν, αναφέροντας τις σχετικές συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην ετήσια συνέλευσή της, καθώς και την υπό εξέλιξη αξιολόγηση από την πλατφόρμα της ΕΕ για την FLW των προκλήσεων και των ευκαιριών που σχετίζονται με τη δωρεά τροφίμων.

Μετά την πρώτη αυτή απάντηση των μελών της ομάδας στις συστάσεις των πολιτών, ο συντονιστής καλεί τους συμμετέχοντες στη συνεδρίαση να θέσουν ερωτήσεις (εντός και εκτός διαδικτύου). Ένας πολίτης ρωτά αν άλλες χώρες εκτός της Γαλλίας διαθέτουν σύστημα φορολογικών κινήτρων για δωρεές τροφίμων. Η ΓΔ **SANTE** απαντά ότι χώρες όπως η Πορτογαλία, η Ιταλία και η Ισπανία εφαρμόζουν τέτοια μέτρα και ότι οι κατευθυντήριες γραμμές για τη δωρεά τροφίμων, οι οποίες εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2017, περιλαμβάνουν τμήμα σχετικά με τα φορολογικά κίνητρα που εφαρμόζονταν τότε στην ΕΕ. Η **FEBA** επιβεβαιώνει ότι οι προαναφερθείσες χώρες εφαρμόζουν φορολογικά κίνητρα υπέρ των δωρεών τροφίμων και προσθέτει ότι οι προσαρμογές του ΦΠΑ για να ληφθεί υπόψη η μειωμένη οικονομική αξία των τροφίμων που δωρίζονται είναι επίσης σημαντικές, και ότι αποτελούν ένα περαιτέρω φορολογικό μέτρο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα κράτη μέλη. Πέραν των φορολογικών κινήτρων, ορισμένες χώρες, όπως η Ιταλία, έχουν απλουστεύσει τις διοικητικές διαδικασίες για τη δωρεά τροφίμων από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων (σε σύγκριση με εκείνες που απαιτούνται για την καταστροφή ή για άλλες χρήσεις πλεονασμάτων τροφίμων). Το **γαλλικό Υπουργείο** διευκρινίζει περαιτέρω ότι, παράλληλα με τα φορολογικά κίνητρα, προσφέρεται στήριξη σε φιλανθρωπικές οργανώσεις η οποία τους παρέχει στη δυνατότητα να έχουν

άμεση πρόσβαση σε υγιεινά και ποιοτικά προϊόντα (πρωτοβουλία «Καλύτερα τρόφιμα για όλους», για την οποία θα διατεθούν 100 εκατ. EUR το 2024).

Η **International Food Waste Coalition** επισημαίνει —στην πλατφόρμα της ΕΕ για την FLW, αλλά και ιδίως στη ΓΔ AGRI— ότι είναι σημαντικό να συνδεθεί ο αντίκτυπος της ποιότητας και της εντοπιότητας των τροφίμων, καθώς και των βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού, με τις επιπτώσεις που μπορούν να έχουν αυτές στη σπατάλη τροφίμων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας των τροφίμων, δεδομένης της έλλειψης γνώσεων σε αυτόν τον τομέα. Η ΓΔ AGRI απαντά ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διεξάγει επί του παρόντος έρευνα στον τομέα αυτόν και ότι υπάρχει ανάγκη για συνεχή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα τοπικά συστήματα τροφίμων μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων, αντιμετωπίζοντας με τον τρόπο αυτόν και τις προκλήσεις για την επισιτιστική ασφάλεια, με παράλληλο σεβασμό των κανόνων που διέπουν την εσωτερική αγορά (δηλαδή οι «τοπικές» ανάγκες πρέπει να καθορίζονται προσεκτικά και να μην εξομοιώνονται με τις «εθνικές»). Η ΓΔ AGRI υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της κατανόησης των παραγόντων που συντελούν στη συμπεριφορά των καταναλωτών όσον αφορά τη σπατάλη τροφίμων και του ρόλου άλλων παραγόντων, όπως ο χρόνος που διατίθεται για τον σχεδιασμό και την προετοιμασία των γευμάτων, η αναγνώριση της αξίας, οι γνώσεις σχετικά με τα τρόφιμα κ.λπ.

Ένας πολίτης ρωτά αν υπάρχει δυνατότητα να αναπτυχθεί η σύνδεση μεταξύ του δικαίου του ανταγωνισμού και της απόδοσης προτεραιότητας στους τοπικούς παραγωγούς. Η ΓΔ AGRI απαντά ότι η ενιαία αγορά της ΕΕ διασφαλίζει την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων και αποφέρει πολλά οφέλη στους πολίτες. Ο ανταγωνισμός πρέπει να είναι θεμιτός και, ως εκ τούτου, ανοικτός και διαφανής. Δεν είναι δυνατόν, για παράδειγμα, να δημιουργηθούν υποχρεώσεις που θα ευνοούσαν την εθνική παραγωγή έναντι της παραγωγής άλλων κρατών μελών ή εμπορικών εταιρών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΔ AGRI τονίζει τη σημασία της σύστασης σχετικά με την παρακολούθηση και την επιβολή της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και εξηγεί περαιτέρω ότι έχει αποσαφηνιστεί η εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού σε συλλογικές πρωτοβουλίες που προωθούν τη βιωσιμότητα στις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων. Οι τοπικές και οι βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού μπορούν να ευνοηθούν μέσω των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ και η πρόκληση έγκειται στην επέκτασή τους, με αποφυγή των εθνικιστικών προσεγγίσεων και διερεύνηση του βέλτιστου τρόπου εξυπηρέτησης των περιφερειών.

Ο συντονιστής καλεί τους πολίτες στην ομάδα να διατυπώσουν σύντομες καταληκτικές δηλώσεις. Οι πολίτες δηλώνουν ότι εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τις προτεινόμενες συστάσεις, για παράδειγμα, σχετικά με την προτεραιότητα που δίνεται στη συλλογή δεδομένων, στα φορολογικά κίνητρα για τη δωρεά τροφίμων, στην ενθάρρυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών σε ολόκληρη την ΕΕ και στην αύξηση της ευαισθητοποίησης τόσο σχετικά με την πλατφόρμα της ΕΕ για την FLW όσο και σχετικά με τον ρόλο των πολιτών στην προώθηση της αλλαγής. Τονίζεται επίσης ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην προώθηση της πρόληψης της σπατάλης τροφίμων.

Οι πολίτες ρωτούν αν η θέσπιση φόρου επί των τροφίμων που απορρίπτονται σε επίπεδο λιανικού εμπορίου είναι μια επιλογή που πρέπει να εξεταστεί. Η ΓΔ SANTE απαντά ότι ορισμένοι δήμοι έχουν θεσπίσει φορολογικά κίνητρα, για παράδειγμα, προγράμματα για τη μείωση του κόστους επεξεργασίας αποβλήτων για τις εταιρείες που δωρίζουν τρόφιμα. Οι πολίτες ρωτούν αν —δεδομένου του πιθανού θετικού αντίκτυπου των βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού στην πρόληψη της σπατάλης τροφίμων— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει πιθανές αλλαγές στο δίκαιο του ανταγωνισμού, ώστε να καταστεί υποχρεωτική για ορισμένους εμπόρους λιανικής πώλησης η αγορά προϊόντων που παράγονται σε

τοπικό επίπεδο. Η ΓΔ AGRI απαντά ότι, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες σχετικά με τους κανόνες ανταγωνισμού που σχετίζονται ευρύτερα με τη βιωσιμότητα των τροφίμων, υπάρχει ανάγκη για σαφέστερα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι εν λόγω δράσεις θα έχουν θετικό αντίκτυπο στην πρόληψη της σπατάλης τροφίμων. Η ΓΔ AGRI δηλώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξετάσει περαιτέρω τον τρόπο στήριξης των εδαφικών συστημάτων τροφίμων στο πλαίσιο της ευρύτερης συζήτησης σχετικά με τη μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Τέλος, προκειμένου να επιτευχθεί ταχεία πρόοδος, οι πολίτες τονίζουν την ανάγκη για δράση βασισμένη σε αποδεικτικά στοιχεία, με έμφαση στις ευκολότερες ως προς την υλοποίηση λύσεις και όπου μπορούν να επιτευχθούν τα μεγαλύτερα οφέλη, καθώς και στην υιοθέτηση συστημικής προσέγγισης σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας των τροφίμων.

6. Παρουσίαση των συστάσεων της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων και ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη της ομάδας (θεματική ενότητα II: Πρωτοβουλίες των επιχειρήσεων τροφίμων) ([PDF](#))

Εκπρόσωποι της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών που εργάστηκαν για τη θεματική ενότητα II (Πρωτοβουλίες των επιχειρήσεων τροφίμων) παρουσιάζουν [τις συστάσεις 8-15](#) και ακολουθεί ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη της ομάδας, μεταξύ αυτών με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ SANTE), του Υπουργείου Γεωργίας και Δασοκομίας της Φινλανδίας, της EUROCOMMERCE και της International Food Waste Coalition.

Όσον αφορά τη σύσταση 13, η ΓΔ SANTE δηλώνει ότι είναι ενθαρρυντική η ισχυρή υποστήριξη των πολιτών για τον καθορισμό, σε επίπεδο ΕΕ, ποσοτικών στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων που πρέπει να επιτευχθούν από τα κράτη μέλη, τα οποία είναι ελεύθερα να καθορίσουν τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων αυτών. Η προσέγγιση αυτή προτάθηκε στη νομοθετική πρόταση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 5 Ιουλίου, η οποία βρίσκεται επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΓΔ SANTE επισημαίνει ότι η πρόταση υπερβαίνει τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών, καθώς θέτει νομικά δεσμευτικούς στόχους, βάσει των οποίων απαιτείται από τα κράτη μέλη να μειώσουν τα απόβλητα τροφίμων στη μεταποίηση/παραγωγή κατά 10 % και κατά 30 % κατά κεφαλήν από κοινού στο λιανικό εμπόριο και στην κατανάλωση. Οι μειώσεις αυτές πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030 σε σύγκριση με το έτος αναφοράς 2020. Η ΓΔ SANTE εξηγεί περαιτέρω ότι στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα προβλέπεται ήδη ιεράρχηση για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, σύμφωνα με τις συστάσεις των πολιτών, ιδίως η απόδοση προτεραιότητας στη χρήση πλεονασμάτων τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση.

Όσον αφορά τη σύσταση 8, η ΓΔ SANTE τονίζει ότι επί του παρόντος είναι διαθέσιμα πολλά δίκτυα και ψηφιακά εργαλεία για τη διευκόλυνση της αναδιανομής των πλεονασμάτων τροφίμων μεταξύ των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων και των τραπεζών τροφίμων / φιλανθρωπικών οργανώσεων, καθώς και απευθείας στους καταναλωτές. Η οργάνωση αυτής της ανταλλαγής σε επίπεδο ΕΕ δεν είναι εφικτή, ιδίως για τρόφιμα που βρίσκονται κοντά στο τέλος της διάρκειας ζωής τους.

Όσον αφορά τις συστάσεις 11, 12, 14, είναι ενθαρρυντικό για τη ΓΔ SANTE το γεγονός ότι οι πολίτες επαναβεβαιώνουν την ανάγκη για μια προσέγγιση που βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία για την καθοδήγηση της αποτελεσματικής πρόληψης της σπατάλης τροφίμων από όλους τους παράγοντες, στην οποία θα τονίζεται η σημασία της παρακολούθησης και της διασφάλισης της διαφάνειας των δεδομένων και των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται. Με την υποβολή ετήσιων εκθέσεων σχετικά με τα επίπεδα σπατάλης τροφίμων από τα κράτη μέλη, η ΕΕ είναι σε θέση να παρακολουθεί την πρόοδο της προς την επίτευξη των στόχων σε παγκόσμιο επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ. Παρότι τα κράτη μέλη

υπέχουν την υποχρέωση αναφοράς των επιπέδων σπατάλης τροφίμων σε κάθε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, σύμφωνα με κοινή μεθοδολογία, οι εθνικές αρχές μπορούν να προσαρμόζουν τις μεθοδολογίες αυτές στην εθνική κατάσταση και στις ιδιαιτερότητές τους. Όσον αφορά τη συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων στη συλλογή δεδομένων, ορισμένα κράτη μέλη απαιτούν από τις εταιρείες να παρακολουθούν τη σπατάλη τροφίμων και άλλα στηρίζουν τις εταιρείες στη διενέργεια διαγνώσεων σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων και τη θέσπιση μηχανισμών πρόληψης. Σε επίπεδο ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθαρρύνει επίσης τις δεσμεύσεις των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων μέσω του κώδικα δεοντολογίας για υπεύθυνες επιχειρηματικές και εμπορικές πρακτικές στον τομέα των τροφίμων.

Η ΓΔ SANTE τονίζει ότι, μέσω της πλατφόρμας της ΕΕ για την FLW, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποσκοπεί στην προώθηση της ανταλλαγής τεκμηριωμένων βέλτιστων πρακτικών. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο αξιολόγησης για να συνδράμει όλους τους παράγοντες στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεών τους και διενεργεί περιοδική αξιολόγηση των πρωτοβουλιών πρόληψης της σπατάλης τροφίμων που υλοποιούνται στην ΕΕ. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος επανεξετάζει επίσης και αξιολογεί τακτικά τα εθνικά προγράμματα των κρατών μελών για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων. Η ΓΔ SANTE επαναλαμβάνει ότι τα έργα έρευνας και καινοτομίας που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» της ΕΕ παρέχουν δεδομένα και μάθηση που συμβάλλουν στην τεκμηρίωση της πρόληψης της σπατάλης τροφίμων, όπως η βελτίωση της κατανόησης του τρόπου με τον οποίο τα κοινωνικά πρότυπα επηρεάζουν τη συμπεριφορά και την παραγωγή αποβλήτων τροφίμων (έργο [CHORIZO](#)) και το υπό εξέλιξη έργο [SISTERS](#), το οποίο διερευνά την καινοτομία στον τομέα των συσκευασιών που συνδέεται με τη σπατάλη τροφίμων και την εφαρμογή «έξυπνων» εμπορευματοκιβωτίων για χρήση στην εφοδιαστική της αλυσίδας εφοδιασμού.

Το Υπουργείο Γεωργίας και Δασοκομίας της Φινλανδίας αναγνωρίζει το πολύ εποικοδομητικό και χρήσιμο έργο που επιτελεί η ομάδα πολιτών και αναφέρεται, ειδικότερα, στις συστάσεις 10, 13 και 15. Η Φινλανδία πραγματοποιεί μετρήσεις των αποβλήτων τροφίμων από το 2008 και τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια υποχρεούνται να μην απορρίπτουν τρόφιμα εάν μπορούν ακόμη να χρησιμοποιηθούν για κατανάλωση. Το λογότυπο (σύσταση 10) είναι ένα είδος συμβόλου ποιότητας και θα μπορούσε να είναι χρήσιμο για τον εντοπισμό εταιρειών που διαχειρίζονται τα τρόφιμα με κατάλληλο τρόπο, καθώς και για την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών μέσω των συσκευασιών των τροφίμων. Όσον αφορά τη σύσταση 13, το φινλανδικό Υπουργείο δηλώνει ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί η κατάλληλη επισκόπηση της ιεράρχησης της ροής αποβλήτων προκειμένου να δοθεί έμφαση στις προτεραιότητες. Στη Φινλανδία εφαρμόζονται πολιτικές και διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο για την παροχή βοήθειας σε όσους έχουν ανάγκη ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε τρόφιμα και για τη στήριξη των επιχειρήσεων που επιθυμούν να προβούν σε δωρεές τροφίμων, καθώς και για την επικοινωνία μεταξύ των δωρητών και των δικαιούχων επισιτιστικής βοήθειας. Αναφορικά με τη σύσταση 15, το φινλανδικό Υπουργείο υπογραμμίζει τη σημασία της συσκευασίας για την προστασία των τροφίμων και τη διαφύλαξη της ασφάλειας των τροφίμων, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη βελτίωσης των συσκευασιών των τροφίμων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, αναφέροντας ότι το 0,5 έως 2 % των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των τροφίμων συνδέεται με τη συσκευασία.

Η **EuroCommerce** ευχαριστεί για την πρόσκληση, αναγνωρίζοντας τον εμπνευσμένο χαρακτήρα της διαδικασίας, και υποβάλλει παρατηρήσεις σχετικά με τις συστάσεις 9, 12 και 15. Η EuroCommerce υπενθυμίζει την προνομακική θέση του τομέα λιανικής και χονδρικής πώλησης, ο οποίος βρίσκεται στο σταυροδρόμι μεταξύ προσφοράς και ζήτησης και, ως εκ τούτου, της ιδιαίτερης συμμετοχής στη πρόληψη της σπατάλης τροφίμων. Αναφερόμενη στη σύσταση 9, η EuroCommerce επισημαίνει ότι η σπατάλη τροφίμων δεν συμφέρει από οικονομική άποψη τις επιχειρήσεις, καθώς δημιουργεί κόστος

και, ως εκ τούτου, ο τομέας έχει επενδύσει σημαντικά στην πρόβλεψη του εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης (πέραν των δεδομένων για τις πωλήσεις), προκειμένου να κατανοήσει καλύτερα και να προβλέψει τι θα αγοραστεί και πότε. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται ευελιξία (και όχι νομικά πλαίσια) προκειμένου να ανταποκρίνονται με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο στις αλλαγές της προσφοράς και της ζήτησης, στοιχείο καίριας σημασίας για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων. Στο πλαίσιο αυτό, η EuroCommerce τονίζει τη σημασία του διαλόγου στην αλυσίδα εφοδιασμού. Όσον αφορά τα φορολογικά κίνητρα, η EuroCommerce εκφράζει την υποστήριξή της για μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ για τις δωρεές τροφίμων, ο οποίος είχε χαρακτηριστεί εμπόδιο στο παρελθόν. Όσον αφορά το υποχρεωτικό σύστημα υποβολής εκθέσεων, η EuroCommerce ενημερώνει ότι πολλά από τα μέλη της υποβάλλουν ήδη εκθέσεις σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων σε εθελοντική βάση ως μέσο ενημέρωσης τόσο των πελατών όσο και των επενδυτών και διασφάλισης της διαφάνειας. Υπάρχουν ήδη πολλές υποχρεωτικές απαιτήσεις για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η EuroCommerce σημειώνει επίσης —υπό το πρίσμα των δεσμεύσεων για το κλίμα— την αυξημένη έμφαση στη σπατάλη τροφίμων, δεδομένου του αντίκτυπού της στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η EuroCommerce τονίζει τον επικείμενο κανονισμό για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας και επισημαίνει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι συσκευασίες για τη διαφύλαξη της ασφάλειας των τροφίμων και την προστασία των τροφίμων, αποτρέποντας ως εκ τούτου τη σπατάλη τροφίμων. Η EuroCommerce επισημαίνει ότι το μέγεθος των συσκευασιών πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται σε διαφορετικούς τύπους καταναλωτών (π.χ. μονομελή νοικοκυριά έναντι πολυμελών οικογενειών). Όσον αφορά την καινοτομία στον τομέα των συσκευασιών, η EuroCommerce υπενθυμίζει τη σημασία ενός κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου που θα παρέχει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να πραγματοποιούν τις απαραίτητες επενδύσεις και στα προϊόντα να εισέρχονται στην αγορά.

H International Food Waste Coalition (IFWC) ευχαριστεί τους πολίτες για τη δέσμευση και το έργο τους και, αναφερόμενη στις συστάσεις για τον ιδιωτικό τομέα, επισημαίνει ότι η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις ποσότητες αποβλήτων τροφίμων από όλους τους παράγοντες κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού έχει καίρια σημασία και ότι ο ιδιωτικός τομέας εργάζεται ενεργά για την τυποποίηση των μεθοδολογιών μέτρησης, μεταξύ άλλων σε τομεακή βάση (π.χ. για τη μαζική εστίαση). Όσον αφορά την πρόταση των πολιτών για τη δημιουργία λογότυπου, το λογότυπο θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για την ανταμοιβή των εταιρειών που μετρούν τα απόβλητα τροφίμων και υποβάλλουν σχετικές εκθέσεις και καθορίζουν σχέδιο δράσης για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Η IFWC ενημερώνει για τις υπό εξέλιξη εργασίες για την ανάπτυξη προτύπου ISO σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης της μείωσης των αποβλήτων τροφίμων και τονίζει τη σημασία της στήριξης της εφαρμογής των εν λόγω προτύπων —για παράδειγμα μέσω κατάρτισης και μέσω άλλων μέτρων— σε τομεακή βάση. Η IFWC εξηγεί ότι οι πρωτοβουλίες για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων απαιτούν την ανάληψη δράσης από πολλούς φορείς: για παράδειγμα, ενώ είναι δυνατή η εφαρμογή στα εστιατόρια της χρήσης σακουλών για τη μεταφορά των περισσευμάτων του φαγητού των πελατών στο σπίτι τους (doggy bags), η δυνατότητα αυτή ενδέχεται να μην αξιοποιηθεί εάν η πρακτική αυτή δεν θεωρείται πολιτισμικά αποδεκτή από τους καταναλωτές. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το εμπόδιο, το μέτρο θα πρέπει στη συνέχεια να υποστηριχθεί με δράσεις ευαισθητοποίησης, ενθάρρυνσης κ.λπ. Η IFWC τονίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης και της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών για την εφαρμογή ενός πλαισίου για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, με την παροχή στήριξης στους συμμετέχοντες φορείς, για παράδειγμα, μέσω εθελοντικών συμφωνιών, εκστρατειών ευαισθητοποίησης, ερευνητικών έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και δικτύων όπως η πλατφόρμα της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων.

Μετά την πρώτη αυτή απάντηση των μελών της ομάδας στις συστάσεις των πολιτών, ο συντονιστής καλεί τους συμμετέχοντες στη συνεδρίαση να θέσουν ερωτήσεις (εντός και εκτός διαδικτύου) αναφέροντας επίσης ερωτήσεις και παρατηρήσεις που διατυπώνονται στο πλαίσιο της διαδικτυακής συνομιλίας (chat), ιδίως όσον αφορά τη συσκευασία και τις καταναλωτικές συνήθειες.

Το **Υπουργείο Γεωργίας της Πορτογαλίας** δηλώνει ότι δεν είναι εφικτή η δημιουργία πλατφόρμας για πρωτοβουλίες επιχειρήσεων τροφίμων σε επίπεδο ΕΕ, η οποία θα συνδέει τις επιχειρήσεις με τις τράπεζες τροφίμων και τους καταναλωτές, λόγω της εφοδιαστικής εμπορευματικών μεταφορών. Το πορτογαλικό Υπουργείο αναφέρει ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη δημιουργήσει μια τέτοιου είδους πλατφόρμα σε εθνικό επίπεδο για την αναδιανομή προϊόντων που βρίσκονται κοντά στην ημερομηνία «ανάλωση έως» ή «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από», και ρωτά αν οι πλατφόρμες αυτές απέφεραν αποτελέσματα. Κατά την άποψή τους, δεν υπάρχει ομοιογενής μεθοδολογία για τη μέτρηση της σπατάλης τροφίμων σε επίπεδο ΕΕ, στοιχείο που υποδεικνύει την ανάγκη για ενιαία μεθοδολογία σε επίπεδο Ένωσης. Το πορτογαλικό Υπουργείο δηλώνει επίσης ότι, ενώ οι συσκευασίες πρέπει να μειωθούν, έχουν επίσης ζωτική σημασία για την προστασία των τροφίμων και τη διαφύλαξη της ασφάλειας των τροφίμων και της ενημέρωσης των καταναλωτών.

Όσον αφορά τη σύνδεση των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, των τραπεζών τροφίμων και των καταναλωτών μέσω ψηφιακών πλατφορμών, η **EuroCommerce** απαντά ότι δεν τάσσεται υπέρ μιας κεντρικής ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων και ότι η σύνδεση των εταιρειών με τις τράπεζες τροφίμων και τους καταναλωτές είναι καλύτερα οργανωμένη σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, επισημαίνοντας επίσης τους περιορισμούς που συνδέονται με την εφοδιαστική και την πρακτική οργάνωση της εν λόγω αναδιανομής. Η EuroCommerce επιβεβαιώνει ότι τέτοιες πρωτοβουλίες υπάρχουν ήδη σε τοπικό επίπεδο και λειτουργούν ικανοποιητικά.

Όσον αφορά τη μείωση των συσκευασιών, το **φινλανδικό Υπουργείο** επαναλαμβάνει ότι θα πρέπει να αποφεύγονται οι περιττές συσκευασίες. Ωστόσο, δεν είναι δυνατή η πλήρης αποφυγή της συσκευασίας, δεδομένου ότι είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη της ασφάλειας των τροφίμων.

Η **International Food Waste Coalition** τονίζει ότι είναι σημαντικό να έρθουν σε επικοινωνία οι επιχειρήσεις σχετικά με θέματα προτεραιότητας για τα οποία απαιτούνται κοινές επενδύσεις και έρευνα, όπως για παράδειγμα ο τρόπος μέτρησης της σπατάλης τροφίμων σε έναν τομέα. Η IFWC δηλώνει ότι οι εθελοντικές συμφωνίες είναι σημαντικές και απαιτούν την υποστήριξη των κρατών μελών σε εθνικό επίπεδο.

Η **ΓΔ SANTE** επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη, τα οποία έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, έχουν συνάψει εθελοντικές συμφωνίες με τον ιδιωτικό τομέα, δηλαδή συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με συμφωνημένους στόχους μείωσης των αποβλήτων τροφίμων. Η πλατφόρμα της ΕΕ για την FLW αξιολογεί επί του παρόντος εθελοντικές συμφωνίες που έχουν εφαρμοστεί μέχρι σήμερα με σκοπό την άντληση και την ανταλλαγή διδαγμάτων από αυτές τις εμπειρίες.

Ο συντονιστής καλεί τους πολίτες στην ομάδα να διατυπώσουν σύντομες καταληκτικές δηλώσεις. Οι πολίτες τονίζουν ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλα τα κράτη μέλη σημειώνουν πρόοδο μέσω μιας κοινής ή περισσότερης τυποποιημένης προσέγγισης και υπογραμμίζουν τη σημασία της κατάρτισης βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων σχεδίων και της κοινοποίησης των επιτευγμάτων. Όσον αφορά τα τελευταία, παρότι πρέπει να συμμετέχουν όλοι οι πολίτες, θα πρέπει να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την προσέγγιση των νέων, ιδίως μέσω

των διαύλων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με στόχο όχι μόνο την παροχή πληροφοριών, αλλά και την παροχή κινήτρων και την εξασφάλιση της συμμετοχής τους.

7. Παρουσίαση των συστάσεων της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων και ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη της ομάδας (Θεματική ενότητα III: Στήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών) ([PDF](#))

Εκπρόσωποι της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών που εργάστηκαν για τη θεματική ενότητα III παρουσιάζουν [τις συστάσεις 16-23](#) και ακολουθεί ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη της ομάδας και με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ SANTE), του Netherlands Nutrition Centre (Κέντρο Διατροφής των Κάτω Χωρών), της Independent Retail Europe και του EUFIC (ευρωπαϊκό συμβούλιο πληροφόρησης για τα τρόφιμα).

Η ΓΔ SANTE ευχαριστεί τους πολίτες για τις συγκεκριμένες συστάσεις τους και τονίζει ότι η προσέγγιση ανά χώρα είναι σημαντική ώστε να εξασφαλιστεί αντίκτυπος στη συμπεριφορά των καταναλωτών, με παρεμβάσεις και δράσεις που πραγματοποιούνται σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Η ΓΔ SANTE τονίζει ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι διατροφικές συνήθειες των καταναλωτών, η στάση τους απέναντι στα τρόφιμα και στα απόβλητα τροφίμων, οι γνώσεις και οι δεξιότητές τους στη διαχείριση των τροφίμων με σκοπό την αποφυγή της σπατάλης τροφίμων, καθώς και τα κίνητρά τους για ανάληψη δράσης. Μια προσέγγιση «από την κορυφή προς τη βάση» σε επίπεδο ΕΕ δεν θα είναι αποτελεσματική για την αντιμετώπιση της σπατάλης τροφίμων από τους καταναλωτές· ωστόσο, οι δράσεις σε επίπεδο ΕΕ έχουν στόχο τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, ιδίως μέσω της πλατφόρμας της ΕΕ για την FLW, καθώς και την προώθηση και στήριξη των δράσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη. Η νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων θα πρέπει να δώσει ώθηση στα κράτη μέλη ώστε να αναλάβουν φιλόδοξες δράσεις και να επενδύσουν σε προγράμματα αλλαγής συμπεριφοράς, καθώς και να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ φορέων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και άλλων σχετικών παραγόντων, όπως η ακαδημαϊκή κοινότητα, οι ΜΚΟ και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η διεθνής ημέρα ευαισθητοποίησης για την FLW, που διοργανώνεται κάθε χρόνο στις 29 Σεπτεμβρίου, παρέχει μια ευκαιρία για επικοινωνία σχετικά με το θέμα αυτό. Το 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμπεριέλαβε επίσης την ομάδα πολιτών στη διάδοση του επικοινωνιακού υλικού.

Η ΓΔ SANTE δηλώνει ότι η προώθηση της καλύτερης κατανόησης και χρήσης της σήμανσης ημερομηνίας («ανάλωση έως» και «ανάλωση κατά προτίμηση πριν από») για την αποφυγή της σπατάλης τροφίμων είναι ένας από τους στόχους της πλατφόρμας της ΕΕ για την FLW, στο πλαίσιο της οποίας τα μέλη ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τη μάθηση, την πείρα και τις βέλτιστες πρακτικές τους σε αυτόν τον τομέα σε συνεχή βάση μέσω της πλατφόρμας, της ειδικής υποομάδας της και του διαδικτυακού κόμβου της ΕΕ για την πρόληψη της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων. Όσον αφορά την προγραμματισμένη αναθεώρηση των κανόνων σήμανσης ημερομηνίας (η οποία κοινοποιήθηκε στην ομάδα πολιτών κατά την πρώτη συνεδρίασή της τον Δεκέμβριο του 2022), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε διερευνήσει από κοινού με τα κράτη μέλη αν η πρωτοβουλία αυτή μπορούσε να συνεχιστεί παράλληλα με τη νομοθετική πρόταση για τον καθορισμό στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων. Παρότι τα κράτη μέλη τάχθηκαν υπέρ μιας εναρμονισμένης προσέγγισης στο πεδίο της σήμανσης της ημερομηνίας, τα περισσότερα τόνισαν την ανάγκη περαιτέρω προβληματισμού σχετικά με την καταλληλότερη διατύπωση και την ανάγκη για περισσότερες έρευνες καταναλωτών, ενώ άλλα υποστήριξαν ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθούν περισσότερες επενδύσεις για την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τις τρέχουσες έννοιες της σήμανσης της ημερομηνίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη εξέφρασαν επίσης την προτίμησή τους το ζήτημα αυτό να μην εξεταστεί

μεμονωμένα αλλά στο πλαίσιο μιας ευρύτερης αναθεώρησης των κανόνων σήμανσης των τροφίμων, για την οποία οι εργασίες συνεχίζονται.

Όσον αφορά τη σύσταση 16, η ΓΔ SANTE διευκρινίζει ότι η αντιμετώπιση της απώλειας τροφίμων περιλαμβάνεται στο θεματολόγιο της πλατφόρμας της ΕΕ για την FLW με συνεχή ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο της υποομάδας παρακολούθησης της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων. Η ΓΔ SANTE εξηγεί ότι η απώλεια τροφίμων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις δεν εξετάζεται στο πλαίσιο της οδηγίας-πλασίου για τα απόβλητα, δεδομένου ότι το υλικό αυτό δεν θεωρείται απόβλητο και ότι δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με τη διάσταση του εν λόγω ζητήματος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολουθεί να διερευνά τις απώλειες τροφίμων και να αναζητά τρόπους πρόληψής τους, λαμβάνοντας υπόψη το έργο που επιτελείται στο πλαίσιο σχετικών ερευνητικών έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Για παράδειγμα, το έργο [FOLOU](#) έχει ως στόχο να παράσχει μια αξιόπιστη μεθοδολογία για τον ποσοτικό προσδιορισμό των απωλειών τροφίμων στην πρωτογενή παραγωγή, εστιάζοντας στις απώλειες που σημειώνονται από το σημείο κατά το οποίο τα προϊόντα είναι έτοιμα για συγκομιδή έως τη συγκομιδή τους.

Το κέντρο διατροφής Netherlands Nutrition Centre ευχαριστεί τους πολίτες για το εμπνευσμένο έργο και αναφέρεται ειδικότερα στις συστάσεις 17 και 20 σχετικά με τις εκστρατείες καταναλωτών. Το κέντρο τονίζει ότι η αύξηση της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών και η προσφορά μιας προοπτικής δράσης έχουν ζωτική σημασία για την παροχή κινήτρων στους καταναλωτές ώστε να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων. Οι Κάτω Χώρες έχουν επιτύχει μείωση της σπατάλης τροφίμων κατά 23 % από το 2015 και συνεχίζουν τις προσπάθειές τους, ιδίως μέσω της διοργάνωσης της εθνικής εκστρατείας «Εβδομάδα χωρίς σπατάλη τροφίμων». Η εκστρατεία διοργανώθηκε από το Netherlands Nutrition Centre και το ίδρυμα Free Food Waste United και πραγματοποιήθηκε για 5η φορά το 2023 με τη συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων μερών και με έμφαση στη σύνδεση μεταξύ της πρόληψης της σπατάλης τροφίμων και της δράσης για το κλίμα. Η επιτυχία της πρωτοβουλίας συνδέεται με την ενεργό συνεργασία μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών ενδιαφερόμενων μερών και τη συγκέντρωση πόρων για την αύξηση της προβολής, καθώς και με την παραγωγή εκπαιδευτικών και πρακτικών εργαλείων μέτρησης προς χρήση στο σπίτι. Το Netherlands Nutrition Centre ενθαρρύνει άλλα κράτη μέλη να διοργανώσουν παρόμοιες εκστρατείες, προτείνοντας οι δράσεις να επικεντρωθούν σε μία μόνο εβδομάδα ώστε το θέμα να συγκεντρώσει το περισσότερο ενδιαφέρον. Ωστόσο, η ανάληψη δράσης σε διάστημα επτά ημερών δεν επαρκεί και απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας των τροφίμων, προκειμένου να γίνει πιο εύκολο για τους καταναλωτές να σπαταλούν λιγότερα τρόφιμα.

Η Independent Retail Europe ευχαριστεί επίσης τους πολίτες για το έργο αυτό και τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων από τους καταναλωτές και την παροχή βοήθειας στους καταναλωτές για την καλύτερη διαχείριση των τροφίμων. Η εκπαίδευση των καταναλωτών αφορά τα κράτη μέλη. Οι έμποροι λιανικής πώλησης μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο από κοινού με άλλους οικονομικούς παράγοντες, συμβάλλοντας στην ενημέρωση, τη συνδρομή και τη διευκόλυνση της πρόληψης της σπατάλης τροφίμων μέσω ευρέος φάσματος εργαλείων, όπως δημοσιεύσεις και εφαρμογές. Ωστόσο, οι έμποροι λιανικής δεν μπορούν να ελέγξουν τι αποφασίζουν να απορρίψουν οι καταναλωτές και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τη σπατάλη τροφίμων στο επίπεδο των καταναλωτών. Όσον αφορά τη σύσταση 23 σχετικά με την προώθηση προϊόντων κοντά στην ημερομηνία λήξης, η Independent Retail Europe δηλώνει ότι πρόκειται ήδη για ευρέως διαδεδομένη πρακτική, καθώς η μη πώληση τροφίμων συνεπάγεται κόστος για τους εμπόρους λιανικής. Οι έμποροι λιανικής έχουν πολλούς διαφορετικούς τρόπους για να ενημερώνουν τους πελάτες τους (π.χ. αυτοκόλλητα και άλλα μέσα προώθησης εντός του

καταστήματος) και είναι οι πλέον κατάλληλοι να προσδιορίσουν τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για να το πράττουν. Στη συνέχεια, είναι σημαντικό τα προϊόντα που πωλούνται να καταναλώνονται από τους αγοραστές ειδάλλως η σπατάλη τροφίμων μεταφέρεται από το λιανικό εμπόριο στα νοικοκυριά. Η Independent Retail Europe εξηγεί ότι οι έμποροι λιανικής συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη της σπατάλης τροφίμων μέσω της διαχείρισης της προσφοράς και της ζήτησης, της προώθησης των τιμών, της αναδιανομής πλεονασμάτων τροφίμων σε τράπεζες τροφίμων και μέσω εφαρμογών, της περαιτέρω επεξεργασίας μη πωληθέντων τροφίμων (π.χ. παραγωγή σούπας ή χυμών). Ενώ οι έμποροι λιανικής πώλησης συμμετέχουν ενεργά στην ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, η Independent Retail Europe δεν συμπεριλαμβάνει την άποψη, ωστόσο, ότι οι εκστρατείες πρόληψης της σπατάλης τροφίμων θα πρέπει να διοργανώνονται στο πλαίσιο ημερών εορτασμού, όπως ανέφερε το Netherlands Nutrition Centre.

Το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληροφόρησης για τα Τρόφιμα (EUFIC)** αναφέρεται στη σύσταση 16 σχετικά με τη «διάσωση» μη συγκομισθέντων τροφίμων και τη γνωστοποίηση των ευκαιριών αυτών στους καταναλωτές και τους γεωργούς. Το EUFIC αναφέρει το παράδειγμα μιας επικοινωνιακής εκστρατείας στην πόλη της Γάνδης, όπου το Συμβούλιο Τροφίμων, σε συνεργασία με τοπική ΜΚΟ, δημιούργησε έναν ψηφιακό χάρτη για να ενημερώνει το κοινό σχετικά με το πού μπορούν να συλλέγονται φρούτα δωρεάν. Το EUFIC δηλώνει ότι στη Γαλλία μια οργάνωση με την ονομασία SOLAAL συγκεντρώνει φορείς από τους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας τροφίμων και της διανομής για να ενθαρρύνει τις δωρεές τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των μη συγκομισθέντων τροφίμων, και, σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας και Επισιτιστικής Κυριαρχίας, δημιούργησε μια εθνική ημέρα δωρεάς γεωργικών τροφίμων. Όσον αφορά τις συστάσεις 18 και 21, το EUFIC αναφέρει ότι η διατροφική εκπαίδευση στα σχολεία έχει εφαρμοστεί σε ορισμένες χώρες, για παράδειγμα στην Ουγγαρία, όπου η εθνική αρχή για τη σπατάλη τροφίμων ανέπτυξε εκπαιδευτικό πρόγραμμα και, από το 2017, είχε αποδέκτες περισσότερα από 25 000 παιδιά και παρείχε κατάρτιση και καθοδήγηση σε 1 800 εκπαιδευτικούς. Σε άλλες χώρες, όπως η Φινλανδία, η εκπαίδευση για τη σπατάλη τροφίμων ενσωματώνεται στα προγράμματα σπουδών σε αντικείμενα που αφορούν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, όπως οι περιβαλλοντικές σπουδές, η γεωγραφία και η οικιακή οικονομία, και η φινλανδική αρχή τροφίμων έχει αναπτύξει σχετικό διδακτικό υλικό. Ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, σε συνεργασία με την International Food Waste Coalition, έχει αναπτύξει εκπαιδευτικά εγχειρίδια σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων, τα οποία απευθύνονται σε παιδιά της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και τα οποία είναι διαθέσιμα σε 10 γλώσσες στον ιστότοπό τους. Τα εν λόγω εκπαιδευτικά εγχειρίδια διδάσκουν στα παιδιά τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές συνέπειες της σπατάλης τροφίμων, τα οφέλη της μείωσης των αποβλήτων τροφίμων, το τι μπορεί να γίνει όσον αφορά τη σπατάλη τροφίμων και τον τρόπο διδασκαλίας καλών συνηθειών στις οικογένειες και τους φίλους τους. Όσον αφορά τη σύσταση 19 σχετικά με την κοινή χρήση τροφίμων, το EUFIC αναφέρεται στις προκλήσεις όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων όταν η κοινή χρήση γίνεται μέσω ψηφιακών πλατφορμών. Το EUFIC παραθέτει ένα παράδειγμα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί, αναφερόμενο σε ένα κοινοτικό ψυγείο στο Ελσίνκι, όπου οι καταναλωτές μπορούν να δωρίζουν και να λαμβάνουν πλεονάσματα τροφίμων και το προσωπικό διασφαλίζει την ορθή τήρηση των διαδικασιών για την ασφάλεια των τροφίμων (για παράδειγμα, μπορούν να δωριστούν μόνο συσκευασμένα τρόφιμα που δεν έχουν ανοιχτεί). Οι δραστηριότητες εγκρίνονται από την κοινοτική αρχή του Ελσίνκι κάθε χρόνο, ώστε να διασφαλίζεται η ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων και να παρέχεται κατάρτιση και εργαλεία που προσφέρουν σε άλλους τη δυνατότητα να δημιουργήσουν παρόμοια κοινοτικά ψυγεία.

Μετά την πρώτη αυτή απάντηση των μελών της ομάδας στις συστάσεις των πολιτών, ο συντονιστής καλεί τους συμμετέχοντες στη συνεδρίαση να θέσουν ερωτήσεις (εντός και εκτός διαδικτύου), αναφέροντας ορισμένα σχόλια που ελήφθησαν σχετικά με εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Η **RÉGAL Normandie** δηλώνει ότι η αύξηση της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών έχει τα όριά της όσον αφορά την αλλαγή συμπεριφοράς και τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι πρακτικές δραστηριότητες όπως η παρουσίαση τρόπων μαγειρέματος με τη χρήση περισσευμάτων φαγητού μπορούν να έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο.

Το **Υπουργείο Γεωργίας, Δασοκομίας και Τροφίμων της Σλοβενίας** ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων σε εκδηλώσεις όπως οι σημερινές συζητήσεις με την ομάδα πολιτών. Η xxx της Σλοβενίας αναφέρεται επίσης σε προγράμματα προώθησης της κατανάλωσης φρούτων, λαχανικών και γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία, προτείνοντας να προστεθούν στο πρόγραμμα τρόφιμα από δωρεές. Το σλοβενικό Υπουργείο επισημαίνει ότι έμποροι λιανικής πώλησης δωρίζουν πλεόνασμα τροφίμων, ωστόσο, υπάρχουν περιορισμοί λόγω του εθελοντικού χαρακτήρα των εν λόγω δράσεων και προτείνει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για τη στήριξη τέτοιων πρωτοβουλιών. Το σλοβενικό Υπουργείο δηλώνει επίσης ότι οι γεωργοί χρειάζονται εργαλεία και άλλες εναλλακτικές λύσεις για να τους στηρίξουν στην αντιμετώπιση των πλεονασμάτων τροφίμων (π.χ. περαιτέρω μεταποίηση για την αποφυγή της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων) και ότι οι πρωτοβουλίες αυτές θα πρέπει να συμπεριληφθούν στα εθνικά στρατηγικά σχέδια. Τέλος, η xxx της Σλοβενίας τονίζει τη σημασία της κατάρτισης όλων των παραγόντων για την επίτευξη των επιθυμητών στόχων.

Απαντώντας σε σχόλια πολιτών στο διαδίκτυο, το **Netherlands Nutrition Centre** ενημερώνει ότι, για να προσεγγίσουν ένα ευρύ κοινό, οι διοργανωτές της «Εβδομάδας χωρίς σπατάλη τροφίμων» προσπαθούν, για παράδειγμα, να εξασφαλίσουν δωρεάν διαφήμιση σε τηλεοπτικές εκπομπές συζητήσεων. Η **Independent Retail Europe** δηλώνει ότι η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι υψίστης σημασίας για την προσέγγιση του νεότερου κοινού και επισημαίνει ότι η σπατάλη τροφίμων προκαλείται ενίοτε απλώς και μόνο λόγω οργανωτικών προβλημάτων στα νοικοκυριά, καθώς και λόγω έλλειψης γνώσεων ή δεξιοτήτων όσον αφορά τον τρόπο διαχείρισης, επεξεργασίας και αποθήκευσης τροφίμων, ιδίως όταν δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εγκαίρως.

Ο συντονιστής καλεί τους πολίτες στην ομάδα να διατυπώσουν σύντομες καταληκτικές δηλώσεις. Οι πολίτες επισημαίνουν τη σημασία της προσέγγισης διαφόρων ομάδων-στόχων με σχετικά μηνύματα μέσω κατάλληλων διαύλων και εργαλείων, καθώς και της αξιολόγησης του αντίκτυπου αυτών των τρόπων επικοινωνίας. Η πρόληψη της σπατάλης τροφίμων θα πρέπει να ενσωματωθεί στα σχολικά προγράμματα και θα πρέπει να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό της ψηφιοποίησης και της τεχνητής νοημοσύνης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνομιλούν περισσότερο μεταξύ τους και να χρησιμοποιούν όλες τις σχετικές πλατφόρμες για την ευρεία διάδοση των πληροφοριών. Τέλος, οι πολίτες είναι πεπεισμένοι ότι, από τη στιγμή που πολλοί άνθρωποι θέλουν να βοηθήσουν, μπορεί να υπάρξει πραγματική αλλαγή.

8. Επίλογος/Συγκεφαλαίωση

Εξ ονόματος της **Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας**, η Gaëtane Ricard-Nihoul, αναπληρώτρια προϊσταμένη διοικητικής μονάδας, Μονάδα Διαλόγων με τους Πολίτες, ευχαριστεί τους πολίτες και τους συμμετέχοντες για τη συμβολή τους και τους ενθαρρύνει να παραμείνουν σε επαφή μέσω των διαύλων επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ιδίως του κόμβου της ΕΕ για την πρόληψη της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων. Με τον τρόπο αυτόν, οι πολίτες μπορούν να ενημερώνονται για την πρόοδο όσον αφορά τη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό στόχων

μείωσης των αποβλήτων τροφίμων και άλλες εργασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και για την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων δράσης από τα κράτη μέλη.

Εξηγεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισέρχεται σε μια νέα φάση συμμετοχής των πολιτών και ότι στο μέλλον θα διοργανωθούν περισσότερες ομάδες Ευρωπαίων πολιτών για διάφορα θέματα. Εξηγεί ότι η Επιτροπή θα ήθελε να δημιουργήσει ένα δίκτυο «αποφοίτων» από τις ομάδες πολιτών, οι οποίοι θα λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες συμμετοχής των πολιτών και θα μπορούν να διαδραματίσουν τον ρόλο των πρεσβευτών. Θα αποσταλεί ειδική ανακοίνωση σε όλους τους πολίτες των ομάδων στην οποία θα επεξηγείται ο τρόπος συμμετοχής σε αυτό το δίκτυο «αποφοίτων».

Ο πρόεδρος κηρύσσει τη λήξη της συνεδρίασης ευχαριστώντας όλους τους συμμετέχοντες και δηλώνοντας ότι οι συζητήσεις έδειξαν και πάλι ότι η πρόληψη της σπατάλης τροφίμων απαιτεί δράση από όλα τα μέλη της κοινωνίας, είτε σε τοπικό, είτε σε εθνικό, είτε σε διεθνές επίπεδο. Τα παραδείγματα που παρουσιάστηκαν έδειξαν τον τρόπο με τον οποίο οι δεσμεύσεις μπορούν να μετατραπούν σε δράση, καθώς και τα πολλά δίκτυα και τις πολλές ευκαιρίες που υπάρχουν για συνεργασία σε ένα ζήτημα τόσο θεμελιώδους σημασίας για τους ανθρώπους, την κοινωνία και τον πλανήτη στο σύνολό του. Παρότι δεν εξασφαλίστηκε πλήρης συμφωνία σε όλα τα θέματα που συζητήθηκαν, υπάρχει σαφής δέσμευση για συμμετοχή και ενδέχεται να υπάρχουν διάφορες πιθανές λύσεις για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που εντοπίστηκαν. Ο πρόεδρος εκφράζει την πεποίθηση ότι, δεδομένης της δέσμευσης και της υποστήριξης των πολιτών, η νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα κερδίσει έδαφος και ότι μπορεί να εγκριθεί γρήγορα και με φιλόδοξη μορφή από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Ολοκληρώνοντας, ο πρόεδρος επαναλαμβάνει ότι, για τη ΓΔ SANTE, ο διάλογος με τους πολίτες είναι μια πολύ επικοινωνιακή εμπειρία και ευχαριστεί τους πολίτες για τη σκληρή δουλειά τους, καθώς και τα μέλη της πλατφόρμας για τη συζήτηση και τις παρατηρήσεις που παρασχέθηκαν σήμερα.